Ч. 228 (13.467). Львів, пятниця 1. вересня 1933. Opłata pocztowa zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Збіжева акція і кооперація.

Львів, 30. серпня 1933.

Сьогоднішній рік був аж до самих жнив мало надійний. Надмірно спізнена весна, відтак постійно холодні дощі, а перед самими жнивами градові тучі та повені викликували враження, що жнива можуть випасти фатально. Це використали збіжеві купці і на переднівку ненадійно піднесли ціну збіжа, круп, муки так високо, що це викликало здивування звідки нагло така ціна. А коли ще до того зникли з ринку крупи та мука, то настала навіть паніка і ще більший попит.

Це була для рільників за цілий рік єдинока нагода дістати за збіжа навіть дуже високу ціну. Але він збіжа вже давно не мав, бо навіть купував на переднівку на виживлення, може й своє власне збіжа, муку, крупи, що їх продав за безцін тому самому купцеві.

А як прийшли жнива, поширилася вістка про просто рекордові збори. Ціни на збіжа полетіли стрімголов у долину і то так, що жито, яке ще недавно доходило до 25 зол. за 100 кг., можна нині купити на селі навіть за 7—8 зол.

Коли міністерство хліборобства побачило, що ціна пішла нижче коштів продукції, взялося до рятування ситуації і проголосило, що пробні омолоти зовсім не говорять про такі рекордові висліди жнив, тому треба здержуватись з продажами. Таких дивоглядних скоків не було в тому часі ні в одному краю. Не зазнали його ані головні продуценти збіжа, себто Канада, Бразилія, Злуч. Держави та Австралія, ані головні відборці, як Англія чи Німеччина. А чому? Бо там збіжа чи радше хлібороб перестав бути давно предметом таких спекуляцій, як у нас. Заграничний рільник і купець не продають збіжа інакше, як лиш на біржі. Ціни на біржах є одиноко мірodaйні і вони регулюють подачу й попит та не допускають до надужить. До того з допомогою в регуляції йдуть банки, сільоси, пулі, кооперативи, так, що подача розложена нормально на цілий рік, а дотичні уряди знають докладно про запаси в краю. Тому ніякі підступні вісти навіть не відозвуться, а вже напевно не перелякають нікого.

Інакше у нас. Збіжеві обчислення — це здогади, бо оперті на людях, які не мають нічого спільного з хліборобством. Державний Промислово-Збіжевий Заклад, призначений до інтервенцій, не має настільки грошевих засобів, щоби міг бути регулятором цін; і магазини його не розложені рівномірно по краю, а до того є він ще аж надто тяжким тілом. Кредити під застав збіжа непопулярні, бо селянам зовсім незнані, до тогож своїми вимогами у полагоджуванні безлічі формальностей прикрі і навіть для поміщиків непідхожі. Бож при таких кредитах обтягають передовсім податкові залеглости, цього року 25 відсотків і щойно решту дають на руку як позичку під застав збіжа.

У цілій Польщі продається не більше як 10—15 відсотків збіжа на біржі, а 85—90 відсотків на покутних маломістечкових ринках, або й на них. Ще на Познанщині рільники звикли продавати на біржі. Але на львівську біржу приходить ледви 5—6 відсотків, решта йде в торг не вагоновими партіями, але по 50—100 кг., і то звичайно на міру, не на вагу. Майже ніхто навіть не знає, як то продається збіже на біржі, хоча це таке просте.

Очевидно, ціни там, де грає ролю лиш воля купуючих і надмір подачі, як це є саме тепер, навіть не дорівнюють коштам продукції і є на 40—50 проц. нижчі від біржевих цін. Селянин мусить продавати зараз після жнив, бо всі платности сходяться на той час. До того саме тепер іде в село ціла сила екзекуторів. Значить: селянин змушений піддатися ласці спекулянта. Ось така ситуація на наших збіжевих ринках. Виглядів на кращий спосіб при непорадности нашого рільника нема.

Серед тих обставин звертає наша преса увагу на те, аби наша кооперація взялась до рятунку. Вона й береться. Багато госп.-торговельних кооператив, а також деякі Повіт. Союзи ведуть збіжевий відділ. Одначе у переводжуванні намірів у практику на більшу скалю виходять дуже великі труднощі. Ось гляньмо:

Збіжа — це готівковий товар. А наші кооперативи на готівку дуже бідні. Є й такі, що мають гроші, але розборговані в товарах чи в готівці на людях, а довжники не віддають. Багато кооператив ледви клигає, бо за мало мають членів, замало уділів, а нема у нас ще того почуття, щоби вступати масово в члени і збогачувати свої кооперативи в оборотовий капітал. Є такі кооперативи, що стягають від членів довг натураліями, збіжам. Але яке це збіжа? Назбирає крамар цієї мішанини і не може вичистити, бо коопреатива ані ніхто в селі не має трієра. Везе до міста і продає, очевидно, приватному купцеві.

Чомуж не Повітовому Союзові? Майже ніодин з них не всилі скуповувати більші кількости збіжа, бо не має магазину, ані трієрів, ані навіть скромних млинків чи іншого приладдя до чищення, сортування, провітрювання збіжа. Колиж найдеться один-два, що все те мають, то сьогодні борються з постійним браком оборотового капіталу. А збіжа це мусить бути готівковим товаром, бо селянина тиснуть за гроші, він хоче дістати хочаб тільки зачет, коли вже не всю готівку. Каже дехто, що коли можна було побудувати яєчні магазини, то можна стягнутися й на збіжеві. Це правда. Але є ще одна правда, що гроші на будову яєчних магазинів розстарав майже в цілости у часах доброї конюнктури Центросоюз. Чи може він те саме зробити сьогодні, коли Пов. Союзи ще досі залягають з тими кредитами і більшість їх не може їх зараз звернути? А немало є й таких, що за них треба векслі викупляти!

Ясне, що Центросоюз міг би прийти з допомогою на експорти збіжа і хоче це зробити. Але мусить бачити відповідне матеріяльне вивінування Повітових Союзів та зацікавлення тою справою загалу в повіті, а не полишення дирекцій П. С. К. власній долі мовляв, нехай плавають так, як уміють. Центросоюз мусить бачити, що в допомогу Повіт. Союзам приходить ціла заінтересована суспільність. Масове членство в кооперативах з вплатами уділів, масова акція за ліквідацією заборження — ось перші дві чинности загалу для придбання кооперації оборотового капіталу. Вже час, щоби вкладки перестали блукати по чужих установах, але щоби приходили до наших кредитових установ, а також щоби наш інтелігентний загал по селах та містах заанґажувався ще інтенсивніше в кооперації, у праці для збіжевої акції. Тоді і Повітові Союзи скріпляться матеріяльно, тоді й Центросоюзові буде більша змога прийти їм з належною підтримкою до розбудови збіжевої акції.

Ось передумовини, щоби Повіт. Союзи купували збіжа масово по селах, щоби приготовляли цей сирий обезцінений товар на торговельний. Щойно з таким товаром вони зможуть сміло виступати на біржу, чи передержувати його у часах знижки до часу кращої конюнктури і так управильнювати подачу і ціни. Тоді Центросоюз, як збіжева централя Повіт. Союзів, міг би виступати в їх імені на всіх біржах, навіть заграничних. Тоді спекулянти перестали би грати на нервах рільника знижкою і звишкою, і неодин з наших безробітних мав би вдячну працю та не булоб безплодної ірітації на визиск.

Одначе з того не виходить, немовто кооперація не зачне цієї акції так довго, як довго те все не сповниться. Навпаки. Кооперація докладає вже від довгих років усіх старань у цьому напрямі, багато збіжа вже тепер переходить через її руки, вона богато причинюється до поправи цін, як це засвідчує кооперативна статистика. Але кооперація ще не виступає масовістю збіжа ні на біржі, ні на заграничних ринках. І того не буде так довго, поки в нас не повиростають по селах та містах наші збіжеві магазини.

М. Творидло.

Допоможіть „Рідній Школі".

ШЛІТЬ ОДНОРАЗОВІ ДАТКИ!

Матеріяльні засоби „Рідної Школи" ніколи не були вистарчаючі. Одначе внаслідок природної розбудови шкіл і виховних установ „Рідної Школи" та оборони українського шкільництва і збільшених з тією рідношкільною діяльністю коштів, а з другої сторони внаслідок цілковитого припинення допливу жертв з Америки та зменшення жертвенности в краю з причини кризи, — фінансове положення „Рідної Школи" стало просто загрозливе. Не можна допустити до катастрофи, бож знаємо, чим є в теперішньому часі рідна школа для українського народу. Тому прохаємо і взиваємо всіх громадян, кооперативи, підприємства та всі українські установи переслати негайно одноразовий надзвичайний даток в міру спроможности, щоби злагіднити небувалу крізу „Рідної Школи" і дати їй змогу продовжувати корисну працю. Не марнуйте складанок „Рідної Школи", бо вони коштують гроші, але використайте кожну на пересилку бодай найменшої квоти. Хто не одержав би складанки „Р. Ш.", нехай перешле даток переказом на адресу: „Рідна Школа", Львів, вул Словацького 14.

Постанови Української Парляментарної Репрезентації

З ДНЯ 26. СЕРПНЯ Ц. Р. В СПРАВІ П. ВОЛОДИМИРА КОХАНА.

1) Українська Парляментарна Репрезентація стверджує, що на основі:

а) заяви п. Володимира Кохана про його виступлення з партії, та

б) рішення Центрального Комітету з дня 15. липня ц. р., яким Центральний Комітет приняв цю заяву до відома, і візвав п. Володимира Кохана до зложення посольського мандату,

втратив п. Кохан всі права до цього мандату і перестав бути членом Української Парляментарної Репрезентації.

2) Українська Парляментарна Репрезентація взиває п. Володимира Кохана поступити згідно з заявою, яку підписав перед одержанням посольського мандату, та якою зобовязався не поступати ніколи інакше, „як це накаже Управа УНДО" і зобовязався „совістю і честю найдалі до місяця по рішенні Центрального Комітету партії і Парляментарного Клюбу" зложити посольський мандат до рук партії.

—o—

Комітети Рятунку України.

КОМУНІКАТИ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ РЯТУНКУ УКРАЇНИ.

В справі основування Повітових і Місцевих Громадських Комітетів Рятунку України.

Для переведення одноцілої і масової протестаційної акції в цілому краю закликаємо українське громадянство основувати негайно в усіх повітових осередках Повітові Громадські Комітети Рятунку України. В тій ціли треба скликати в найближчих днях у всіх повітових містах нараду представників усіх місцевих українських товариств і організацій. Нарада вибере Повітовий Громадський Комітет, який складається з 6—9 осіб (голова, заступник голови, секретар, скарбник і члени). Цей Комітет поведе акцію в цілому повіті згідно з інструкціями Українського Громадського Комітету у Львові та в тісному з ним порозумінні.

Першим завданням Повітових Громадських Комітетів, до виконання якого слід негайно приступити, є дати почин до основування в усіх гро-

малах повіту Місцевих Громадських Комітетів Рятунку України чи звязатися з уже істнуючими.

Подрібний плян дальшої цілої акції, а саме речинець днів національної жалоби і протесту, програма місцевих і повітових віч і парад, плян збіркової акції і т. ін. будуть своєчасно оголошені. **Аж до цього часу прохаємо здержатися по змозі з уладжуванням протестаційних віч** (там, де їх речинець ще не був визначений).

Про оснування Повітових Громадських Комітетів, їх склад і адресу просимо повідомити негайно Український Громадський Комітет на адресу: Львів, Підвалля 7. III. поверх.

Львів, дня 30. серпня 1933.

УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ РЯТУНКУ УКРАЇНИ

За діловий Комітет:

Мілена Рудницька, заступниця голови. — Зиновій Пеленський, секретар.

В справі основування Комітетів Рятунку України по цілому світі та їх звязку.

По думці відозви Українського Громадського Комітету Рятунку України з дня 25. VII. ц. р., яку підписала Українська Парляментарна Репрезентація та 34 українських центральних краєвих громадських установ, звертаємося з гарячим зазивом до українців у цілому світі станути до спільної з нами протестаційної і допомогової акції з приводу червоного терору голоду на Україні. Скрізь, де живе український нарід, чи на рідній землі, чи на чужині, треба вести плянову і одноцілу працю, бо лише тоді може вона числити на успіх, коли буде йти скоординованим шляхом в краю і цілому світі. У тих краях і більших українських осередках, в яких досі нема ще Комітетів Рятунку України, закликаємо такі загально-громадські Комітети негайно оснувати. Український Громадський Комітет у Львові стоїть уже в звязку з цілою низкою анальогічних організацій, які оснувалися на інших українських західних землях та в більших европейських еміґраційних осередках.

Просимо про оснування Комітетів та намічену працю повідомити нас на адресу: Український Громадський Комітет, Львів, вул. Підвалля ч. 7., III. поверх. Просимо також надсилати нам усі матеріяли і літературу, себто голоси преси української і чужої, бюлетини, летючки, брошури і т. ін.

Українську національну пресу поза межами рідного краю просимо цей комунікат передрукувати.

Львів, дня 30. серпня 1933.

УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ РЯТУНКУ УКРАЇНИ

За діловий Комітет:

Мілена Рудницька, заступниця голови. — Зиновій Пеленський, секретар.

Що це таке — проблема „національного проводу"

Стаття йде у циклю дискусійних статтей. — Ред.

Мусимо зазначити: питання це складне і глибоке. Але разом з тим надзвичайно просте і ясне. А в своїй простоті і ясності для української нації сьогодні невідкладне і грізне.

Воно зводиться до таких „простих" питань: Коли сьогодні вночі десь щось „трісне": — упаде диктатура, пічнеться війна, розгориться повстання, — хто завтра рано поведе українську націю? Чи ця українська нація на такий випадок уже **сьогодні** мусить мати готовий свій національний провід чи вона його буде шукати, коли події почнуться, чи, може, кожна окрема українська територія і партія має слухати свого окремого проводу? І дальше: чи українська нація потребує цього проводу лише на випадок якихось великих міжнародніх подій, чи вона мусить мати провід, який би заздалегідь із можливістю тих подій рахувався?

Ось це два, а по суті, одно питання, на яке українська нація **мусить** відповісти.

У своїй статті в „Ділі" М. Данько дещо звужує і, так би мовити, „влекшує" справу, говорячи лише про партії, що істнують між українцями у Польщі, і про створення національного проводу для українців у межах цієї держави, з автоматичною передачею цьому проводові представництва і захисту інтересів Наддніпрянської України. Але ж шановний автор чомусь не згадує цілої низки чисто українських територій, а також кольоній, окремих земель та осередків, де мешкають сотні тисяч українців, до яких можливий доступ та які мають не менш гостро розвинене національне почуття і так само сильно, а може ще й у більшій мірі потребують загального проводу, ніж українці під Польщею.

Це — Буковина, Підкарпаття, бесарабські українці, українська еміґрація в Сполучених Державах, Канаді, Арґентині, Бразилії, на Далекому Сході, нарешті, велика й активна українська европейська еміґрація політична. Не згадуємо про наших людей, розкиданих в Африці, Малій Азії, Австралії та по ріжних островах, що вже внаслідок своєї відірваности від рідного ґрунту стихійно тягнуться до якогось центру.

Ось це той національний актив у вісім, а дехто рахує і на більше міліонів українських людей. Ось це та добра середня европейська держава, що живе сьогодні без свого загального проводу й без керми.

Декому у нас „неясно": а що, по-правді, та-кий „надтериторіяльний" провід може робити і яку силу мати? Але тепер вже такого питання нема. Недавня історія повстання цілої низки держав, практика кермаництва жидівським народом, що розсіяний по цілому світі, ті факти доказують, яке значіння і яку силу мають та які можливости в собі таять оті „надтериторіяльні" національні проводи, що інколи й ніякого доступу на свою національну територію не мають.

Та, по суті, такий загальний чи соборний найвищий національний провід і не потребує та й не мусить **безпосередньо** вмішуватися в життя „своїх" окремих територій, земель, осередків. Тут залишається все по старому. Тут працюють і мають провід ті місцеві сили і чинники, що виросли безпосередньо з місцевого життя і з ним найтісніше звязані.

Але кожна така відокремлена територія, кожна кольонія і кожний осередок мають такі справи і такі інтереси, де вони потрібують порозуміння з іншими частинами нації. І ось тут має виступити на сцену всенаціональний центр. Наприклад: збереження єдности й чистоти мови. Далі, є такі речі, що переведені окремо жадної вартости не мають або дуже обмежену і, навпаки, дістають кольосальне значіння лише в загально — національному маштабі. Наприклад, збірки на певні національні цілі. І знову в таких випадках потрібний той центральний осередок.

Якщо сьогодня якась нація найбільше потребує такого загально-національного центру, такого громадського „ґенерального штабу", то саме та, яка є політичними кордонами поділена і по всіх частинах світу розпорошена, як ось нпр. українська нація...

Між іншим, дуже часто у нас, коли підіймається питання загально-національного проводу, то люди безнадійно махають руками і кажуть: лишіть свої фантазії, де ви бачили, щоб українці **обєдналися**. При чім у це слово вкладається той зміст, що люди повинні зрезиґнувати зі своїх дотеперішніх політичних переконань і пристати до якоїсь одної політичної партії чи орієнтації. Націоналісти мусять перестати бути націоналістами, гетьманці гетьманцями, а мусять, скажемо, зробитись республиканцями чи ундівцями, — або навпаки.

Тимчасом, звичайно, це непорозуміння. Справа зовсім не йде про злиття в одну партію чи підпорядкування одній ідеольогії, бо це й не-

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 1. ВЕРЕСНЯ 1933.

Д-Р ІВ. НІМЧУК. 11)

Українці і відсіч Відня 1683 р.

Подвиг Кульчицького.

Важним історичним джерелом до пізнання ролі Ю. Ф. Кульчицького, яку він виконав у часі облоги Відня, є стара брошура, в якій він сам оповідає про свій подвиг. Брошура та вийшла накладом чи пак друком І. Б. Маєра (I. B. Mayr) в р. 1684, отже ж в рік після облоги Відня, п. н.: „Koltschizki Georg Franz. Wahrchafte Erzaehlung, welcher Gestalt in der aengstlichen türk. Belagerung etc. durch das Feindliche Lager (Koltschizki) gedrungen, und die erste Kundschaft zurück gebracht worden". (Wien und Saltzburg. I. B. Mayr 1684). У тій книжці, в якій поміщений портрет Кульчицького в тім татарськім одязі, в якім він перекрадався з обложеного Відня через турецькі лінії, пишеться про те, що Ю. Кульчицький був перекладчиком Орієнтальної Компанії, потім жив як купець у Відні і мешкав у часі облоги в домі капітана Амброзія Франка на передмісті Леопольдштадт. Коли той Франк утворив для оборони міста компанію добровольців, приняв до неї одного з перших Кульчицького, який вже тоді визначився великою відвагою і хоробрістю.

Великий везир Кара Мустафа обляг Відень 14. липня. Він розложив свою близько 200.000-у армію півколесом довкруги міста на правім березі Дунаю, від Швехату в напрямі на Гумпендорф, Отакрінг, Гернальс, Верінг аж до Нусдорфу. Білий страх упав на населення Відня, ґарнізон котрого складався всього з около 3.000 піхотинців і 5.000 добровольців, громадян міста. Ґарнізон цей побільшився до числа 20.000 вояків щойно з приходом ґрафа Штаремберґа і його військ. В ночі на 17. липня ситуація Відня погіршилася значно і стала загрозлива для обложених військ, бо везирові війська обсадили Пратер і передмістя Леопольдштадт та в цей спосіб перервали звязок міста з лівим берегом Дунаю. В місті тимчасом лютував голод, епідемія червінки і безперервні пожежі, які повставали внаслідок невпинного обстрілу міста турецькою артилерією. Розпука оволоділа мешканцями Відня; військо голодувало, хворіло і вмирало масово на червінку. Один тільки ґраф Штаремберґ не тратив надії. Він видав проклямацію до громадян міста, в котрій згадав про успішну оборону Відня в р. 1529, у часі облоги турецького султана Сулеймана (чоловіка Роксоляни) та оповістив, що на відсіч Відневі спішать німецькі війська і король Собеський.

Ґраф Штаремберґ зносився через своїх висланників, що перекрадалися через турецький табор чи перепливали Дунай, постійно з князем Карлом Льотаринським. І саме в тім часі найбільше критичного і загрозливого положення обложеного міста зголосився наш земляк Ю. Кульчицький як розвідчик-доброволець до віденського посадника Лібенберґа та заявив йому, що володіє добре турецькою мовою і готов перекрастися через турецький табор до князя Карла Льотаринського та просити його приспішити відсіч. Предложення Кульчицького приняли негайно і він, одержавши від ґрафа Каплієрія, тайного цісарського радника, потрібні листи й документи, пустив у дорогу, дібравши собі товариша в особі сербського купця Юрія Михайловича, який був передтим слугою у Дж. Батт. Казанови, цісарського резидента при Високій Порті. В тому характері вживали Михайловича час до часу і до курієрської служби. Тому він, подібно як і Кульчицький, знав добре не тільки турецьку мову, але й турецькі звичаї і до такої виправи дуже добре надавався.

Оба вони вийшли з Відня дня 13. серпня в ночі між годиною 10—11, проведені до міських палісад самим ґрафом Штаремберґом. Кульчицький був перебраний за турецького купця, Михайлович за його слугу, тому в деяких публікаціях про Кульчицького подано помилково, що Михайлович був його слугою.

На Верінґештрассе, коло нового шпиталю опинилися обидва вже коло турецьких шатер. Там з причини сильного дощу перечекали до ранку. Рано побачили далеко перед собою якогось агу. Тоді Кульчицький став голосно співати турецьку пісоньку. На запит, куди йде, відповів: „За виноградом". Аґа запросив знесилених вояків до шатра, напоїв їх кавою і порадив їм іти дальше. Щасливо зближались уже до Йозефсберґу (частина Каленберґу), коли нараз побачили перед собою турецьку стежу. Тому завернули до Кльостернайбурґу, а згодом завернули знову в село Каленберґ, де до них, як до турків, вистрілили. Тоді вони дали себе пізнати, і вже з Нусдорфу, побачивши в них листи, помогли їм дібратись до становищ князя Льотаринського. Там приняли їх з великим одушевленням і подивом, нагодували й обдарували кіньми. З відповідним листом, у якому князь запевняв, що „такого важного міста ніколи не віддасть на поталу ворога", вернулись вони серед нових

потрібне і навіть шкідливе, а, головне, неможливе. Не можна примусити всіх одиаково думати. І навіть в єдиній, здисциплінованій і сцентралізованій комуністичній партії, як то ми читаємо, тільки і ведеться безперервна боротьба то з правим, то з лівим „ухилом". Себто: люди **по своїй природі** не можуть однаково про всі справи думати. І це часто дуже добре розуміють й ті наші люди, котрі з скорбною міною говорять, що мовляв, на жаль, українські політики не здібні „обєднатися". Попросту вони того „обєднання" собі не бажають, бо́ячись, що при тім втратять щось з того, що мають при сучасним хвотичнім стані річей. Отже тут треба виразно підкреслити: річ іде не про обєднання ідеольогічне, не про злиття, не про підпорядкування, а лише про **порозуміння** політичне, на базі **всенаціональних конечностей**.

Що це означає?

Вияснимо це на прикладі. Скажемо, в Чехословаччині є 10 ріжних партій. Одна обстоює робітників, друга — селян, третя великих землевласників, четверта — республиканський режім, пята — фашистівську диктатуру і т. д. і т. д. Кожна партія видає часописи, вони між собою здорово лаються і кожна агітує громадян на свій бік. Але є чехословацька держава й істнує чехословацький парлямент, де всі ці ворогуючі партії сходяться для ділової роботи. І от показується, що підчас цієї роботи життя висуває практичні справи, біля яких усі ці партії уважають можливим і навіть потрібним, ба, навіть необхідним **співпрацювати**, бо вони є важніші, ніж ті ріжниці, що ділять між собою партії. Якіж це справи? Це ті національно-державні конечности, яких дуже багато. Наприклад: оборона держави, справа армії, зовнішніх звязків Чехословацької Республики. Міністр закордонних справ може вислухати багато критики, уваг та побажань, але, зрештою, держава для нормального істнування мусить мати посольства та консуляти і на них, у такому чи іншому вигляді, всі партії ухвалюють бюджет. Нпр. справа освіти. Кожна партія має свої жалі, побажання й вимоги, які найрішучіше обстоює, дебати тягнуться день, два, але на третьому на чімсь годяться і справа кінчається. На все це треба грошей, і тут приходить ґенеральний бій коло бюджету. Одначе, знову ж, бюджет є **державною конечністю**. Не всі вони задоволені з постанов парляменту: когось переголосували, комусь проект відкинули. Але державний механізм заведено, він котиться. Міністри розійшлись по своїх кабінетах і мусять працювати, їм вказано роботу, їм ухвалено кредити і вони строго відповідають за точний хід державної машини.

Ось те, чого ми не маємо, а що мусимо створити. Вся траґедія нашого національного буття, властиво, в тім і полягає, що ми, українці, себто наші окремі території, землі, кольонії, партії, орієнтації та окремі люди протягом дванацяти літ не потрапили погодитися, себто й не пробували погодитися на ґрунті отих **національних конечностей**. Увесь цей страшно важливий і дорогий час ми промарнували якраз в тім святім пересвідченню, що „обєднання" (як зовсім і не потрібне!) між нами неможливе. І то в яких обставинах промарнували?! Чого тільки перед нашими очима за цих 12 літ не відбулось?! Женева, Льокарно, Льозанна, Гаага, Ліга Націй, Бріян—Штреземан, Льондон—Берлін, Мала Антанта, пакт чотирьох, пакти неаґресій з СРСР. Себто: замирювались і переговорювали для полагодження ріжних своїх більших і менших політичних і економічних, культурних і технічних справ ті держави, які відбули між собою страшну війну, інтереси яких сьогодня діяметрально протилежні і які непевні, чи не будуть битись завтра. Замирювались, досягали згоди і відновляли в багатьох галузях передвоєнні взаємини. І лише наші партії, орієнтації та окремі люди, що мали в минулому одну основну мету, стояли коло одної справи, мають перед собою й мріють сьогодні про спільну ціль і добре при тім знають, що один без одного не обійдуться, за цих самих 12 літ не відчули й не побачили потреби зійтись за одним столом і хоч би спробувати поговорити про спільну справу й про ті конечности, без яких ніколи і ніякої держави збудувати не можна.

В. П.

безпек через палісади на Шоттенторі дня 17. серпня в 4 год. рано до Відня. Про це німецьким військам, що йшли на відсіч Відня, дали знати ракетами з вежі св. Стефана.

Не треба й казати, що добра вістка, принесена Кульчицьким серед таких небезпек до Відня, підтримала на дусі не тільки ґарнізон, але й широкі круги його мешканців. У місті настала радість, в його оборонців вступив новий дух, який дозволив їм видержати турецьку облогу аж до часу, коли наспіла довго й гаряче вижидана відсіч і визволення.

Подвиг Кульчицького найшов загальне признання, а він сам перейшов до історії столичного міста Відня, як одна з маркантних його постатей.[28]) Не так пощастило товаришеві його небезпечної виправи, Юрієві Михайловичеві, який переходив ще кілька разів (але вже без Кульчицького) через турецькі лінії в характері курієра чи розвідчика і з одної такої виправи до Відня більше не вернув. По всякій правдоподібности Михайлович попав у руки турків і згинув.[29])

—o—

[28]) Подвиг Кульчицького описаний не тільки в наведеній на вступі брошурі і в усіх історіях Відня (прим. „Geschichte der Stadt Wien", том IV., стор. 46 і далі та 143), але й у чис[illegible] публікаціях, що появилися зараз після визволення Відня, ще за життя Кульчицького, головно в полуд[illegible] Німеччині. В новіших часах появлялися у Відні публікації, присвячені Кульчицькому, [illegible] іх появзарали, а принаймені [illegible]

[29]) Див. цитовану вже статтю Ca[illegible] von P[illegible] в „Alt-Wiener Kalender", стор. 77.

Протест буковинських українців проти червоного терору.

ПРИГОТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ РЯТУНКУ УКРАЇНИ.

Комітет, знаючи, що в Румунії й неможливе можливе, заздалегідь поробив усі заходи, аби від влади, політичної і церковної, не було ніяких перешкод. Комітетові були у митрополита в Дорні, у приналежних властях, у всіх, від кого залежить лад у державі. Префект, у порозумінні з міністерством внутрішніх справ, позволив на всі уряджения. Аж маючи запевнення від поліційних, політичних і духовних властей, комітет видав свою відозву.

Український нарід лагодився спокійно й гідно до вияву свого жалю і співчуття з жертвами більшовицького терору й безладдя і до протесту перед культурним світом, аби не терпів не в недоступних гущавинах Африки, а в Европі, пляиового й наміреного винищування білого населення й невільництва.

Політичні власти дістали всі запевнення, що не буде нічого незаконного й нетактовного. Дали приречення, що референти віча д-р Лев **Когут** і посол Юрій **Сербинюк** у своїх промовах виминатимуть зайвих висловів, які могли би образити сусідні держави або нації, та обмежаться до обєктивного змалювання положення на Радянщині. Обіцяли, що ніхто інший не буде на вічу говорити, а хто з установ схоче, щось сказати, передасть у формі резолюцій письменно на руки Комітету.

Здавалося, що все обійдеться в найліпшім порядку й ладі. По відомостям комітету з усіх околиць Буковини збиралося кругло **пятьдесять тисяч українського народу** на протестаційне віче в Чернівцях. Український нарід відгукнувся масово на зазив свого відповідального проводу. Звиклий до дисципліни, український нарід хотів одностайно й згідно зясувати свою думку.

НЕСПОДІВАНА ЗАБОРОНА БОГОСЛУЖЕНЬ І ПРОТИБІЛЬШОВИЦЬКОГО РУХУ.

Громадський Комітет Рятунку України спокійно приготовлявся, аби при заповіджених жалібних богослуженнях і на протестаційному вічу було все в порядку та поробив усі заходи, аби власти не мали причини вмішуватися і спричиняти якенебудь незадоволення серед народу. До останньої хвилини Комітет, маючи запоруку від місцевих властей і з міністерства, і в гадці не мав, що буде якась перешкода від властей.

ЗАБОРОНЯЮТЬ ЖАЛІБНІ БОГОСЛУЖЕННЯ.

В суботу вечором явилися представники поліційного уряду у гр.-кат. парохіяльному уряді в Чернівцях і заявили пароховi, що поліція заборонила жалібну Службу Божу й панахиду, що мали відбутися в понеділок 28. серпня. Казали, що такий наказ прийшов з Букарешту. Парох о. Ярослав Злепко попросив, аби йому доручено це на письмі. Та це мабуть не сталося.

Відповідальний Громадський Комітет Рятунку України в Чернівцях і досьогодні не був повідомлений про цю заборону. Він радив іще в неділю про те, як і чим удержати лад серед народніх мас у понеділок.

ПРЕФЕКТ І ЖАНДАРМЕРІЯ ПО СЕЛАХ ПЕРЕМОВЛЯЮТЬ НАРОД НЕ ЙТИ ДО ЧЕРНІВЦІВ.

В неділю перед самим вічем обіздкав сам префект **Якобан** українські села й говорив, що в Чернівцях усе заборонене, що не буде ані богослужень, ані віча. В деяких селах вибубнювали, аби люди не йшли в понеділок до Чернівець, бо все відкликано.

В понеділок рано жандармерія спирала людей піших і на возах, аби не йшли до Черновець і силоміць завертала їх назад. І по вулицях у самих Чернівцях завертала людей та не пускала до середини міста.

Коли це все діялось, Комітет усе ще нічогісінько не знав, що власти роблять. А чейже повинен би був мати якусь відомість від власти.

ВІДПРАВА У ГР.-КАТ. ПАРОХІЯЛЬНІЙ ЦЕРКВІ В ЧЕРНІВЦЯХ. — ПОЛІЦІЯ В ЦЕРКВІ.

В понеділок явилася у гр.-кат. парохіяльній церкві черновецька поліція й заборонила священикам відправляти Службу Божу, а головно панахиду. Це сталося ще зранку в 7-ій годині. Та було вже за пізно. Сотрудники о. Манів та о. Слабий уже відчитали були тихі заупокійні Служби Божі. А була передбачена співана жалібна Служба Божа о. Ярослава Злепка з його проповідю та вкінці й панахида.

Тимчасом наповнилася вся церква. Міщанство й інтелігенція битком набили церкву. Було й селянство, що вспіло скорше прибути до Черновець. І довкруги церкви на площі, городців й хідниках повно українського народу, що не вмістився в церкві.

О. вікарій Михайло Сімович відправляв звичайну Службу Божу. Відповідь давав „Український Мужеський Хор" Міщанської Читальні. На переді заняли місця члени Громадського Комітету Рятунку України з депутатом д-ром Володимиром Залозецьким на чолі. Явився й сенатор д-р Маєр-Михальський з Букарешту.

Аби дати місце в церкві українському громадянству та вдержати лад, Українське Козацтво „Запороже" та Українське Академічне Козацтво „Чорноморе" розташувалися на площі перед церквою. Та український нарід і сам поводився дисципліновано. Не видно було найменшого замішання.

ВИСТУП МУЖЕСЬКОГО ХОРУ МІЩАНСЬКОЇ ЧИТАЛЬНІ В ЧЕРНІВЦЯХ.

О. вікарій М. Сімович скінчив співати Службу Божу. Нараз почувся грімкий спів на хорах Мужеського Хору Міщанської Читальні в Чернівцях. Він явився в повному складі. Залунала жалібна пісня „Вічная память", потім „Святий Боже" і похідні жалібні пісні.

В хвилі незбагнутої заборони властей молитися за жертви більшовицького фараонства виступ Мужеського Хору зробив на всіх вірних українців величезне враження. Жалібні пісні до глибини потрясли засмучені душі. Цього несподіваного виступу поліція не могла вже спинити.

ТРИЦЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ У ПРАВОСЛАВНІЙ КАТЕДРАЛЬНІЙ ЦЕРКВІ

На 10-ту годину була заповіджена панахида за жертви людоїдства й голоду на Радянській Україні у прав. катедр. церкві. На це жалібне богослуження явилося з довколичних сіл і з міста 30 українських прав. священиків. Церковні власти позволили цю жалібну відправу. Та цивільні власти тимчасом і це богослуження заборонили в останній хвилині. Довідавшися про цю заборону, частина священиків, помолившися, вийшли з церкви. Це були головно ті священики, що явилися в церкві скорше.

До катедральної церкви збирався український нарід, головно з сіл, котрий умів просмикнути крізь жандармські й поліційні кордони. Український нарід не вірив поширюваним властями по селах і серед міста вістям, що жалібні богослуження та протестаційні віча „відкликані".

В церкві відправляв Службу Божу румунський священик о. Бежан. У будні дні величка православна катедральна церква звичайно мало бачить народу. А в цей понеділок наповнилася

церква все більше й більше. Священик, бачучи це, догадувався, хто наповняє церкву та в якім намірі і почав відправляти по передвоєнному й по славянськи.

ПОХІД УКРАЇНЦІВ МІСТОМ.

Тимчасом вийшли люди з гр.-кат. парохіяльної церкви і під проводом українського студенства рушили походом з Громадським Комітетом Рятунку України на чолі до катедральної церкви. В повному порядку, не перешкоджаючи збільшеному, як у торговий день, рухові, улицями Петровича, Мірча Води, Вірменською і Катедральною, перейшли до православної катедральної церкви. Мало хто з народу знав, що жалібні богослуження вже були заборонені. Не проголошували цього ані комітетові, ані впорядчики, аби серед маси народу не викликати оправданого обурення й можливого замішання. Так додержано в багатотисячній масі власними силами взірцевий лад.

ПОЛІЦІЯ САМА РОБИТЬ ХАОС.

Перед катедральною церквою поліційні лави на чолі з самим начальним секретарем поліційної квестури д-ром Кучинським, що заступає поліційного квестора (котрий на відпустці), заступили походові дорогу. Між президентом Громадського Комітету д-ром Залозецьким і командантом поліції зчинилася серед вулиці гостра перепалка. Як то, мовляв, усе було дозволено, а тепер і помолитися не дають і т. д. Погодилися. Нарід чекав спокійно. Д-р В. Залозецький пішов до поблизької префектури. Як префект позволить, то д-р Кучинський не має нічого проти того, аби люди пішли до церкви молитися. Префект дав дозвіл. Та поки вернувся д-р Залозецький з дозволом, поліція замкнула браму до церкви й на подвіря, не впускаючи нікого. Тимчасом надїхав і генеральний інспектор державної поліції і дав приказ розганяти людей. Команданти двох жандармських відділів закомандували жандармам, що недалеко стояли на поготівлі, „настромити багнети і набивати кріси. Д-р Кучинський умовив генерального інспектора сигуранци, аби зачекав, доки д-р Залозецький верне від префекта. Вернув . д-р Залозецький з дозволом від префекта помолитися в церкві.

КОРОТКИЙ МОЛЕБЕНЬ У КАТЕДРАЛЬНОМУ СОБОРІ.

Нарід вступив до церкви. А було зверх пятьтисяч людей. В ризах станув перед вівтарними дверми о. протоерей-ставрофор д-р Касіян Бриндзан і відспівав „Отче наш" та кілька коротких молитов. Двацятьшість священиків побоякало навперед народу і молилися. По скінченні молитви Мужеський Хор Міщанської Читальні знову заспівав „Вічная память" та інші жалібні пісні і нарід на зазив комітетових та впорядчиків розійшовся спокійно на всі боки.

ПОГОТІВЛЯ ҐАРНІЗОНУ, ОБЛОГА „УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО ДОМУ".

При кінці треба зазначити, що того дня поліція облягала „Український Народній Дім", а навіть заряджено військове поготівля.

—o—

Москвофільський зїзд у Сяноці.

Як повідомляє агенція „Всхуд", в Сяноці відбувся зїзд делегатів москвофільських організацій з повітів на Лемківщині, головно з Ліська, Коросна і Сянока. Нарадам проводив скарбовий радник Мокрицький зі Сянока. Промовляли Цебринський, урядовець „общества" Качковського зі Львова, рад. Мокрицький, нотар Яворський і інспектор Народнього Дому зі Львова Слизюк. Вибрано комітет для влаштування талергофської маніфестації, що має відбутися з кінцем жовтня ц. р. у Львові. Від Лемківщини вибрані до комітету як почесні члени: пос. Бачинський, пос. о. Яворський і дир. Слизюк. Опісля переведено дискусію в справі іменування гр. кат. епископства в Сяноці і вирішено резолюцію, яку предложено компетентній владі. Зїзд закінчився рішенням вислати чолобитні депеші до президента Мосціцького, марш. Пілсудського й премієра Єнджеєвича.

—o—

Австрія побільшує армію.

У звязку з небезпекою, яка грозить Австрії від теперішньої Німеччини, держави, що підписали ст. жерменський трактат, згодилися признати Австрії право зорґанізувати мілїцію й відновити обовязок загальної військової служби. На одному з найближчих засідань ради міністрів буде вирішений розпорядок в справі бранки 21-літніх мущин. На основі найновішого спису населення Австрія має 60 тисяч 21-літніх мущин, одначе до війська буде покликаних вокищо тільки 10 тисяч, які побільшать австрійську армію, що числить тільки 20.000 вояків.

Голод на Україні.

Поклик кардинала Інніцера у Відні.

Німецькі пресові органи принесли статтю кардинала Інніцера про голод на Україні такого змісту:

„В годину, що з глибокою повагою і почуттям відповідальности наказує культурний світ, росте обовязок, що взиває цілий світ на поміч. Ніякі спроби заперечення не можуть заперечити дійсности, що сотки тисяч, а навіть міліони людей в останніх місяцях гинуть з голоду в СРСР. Сотні жахливих листів з теренів голоду, а спеціяльно з України і північного Кавказу, свідомлення очевидців, що в їх достовірність не можна сумніватись, описують подрібно ту жахливу трагедію, що тепер відбувається в СРСР.

Вказую тут на заклик митрополита Галичини Андрея Шептицького, де описані страхіття на Україні. Також англієць Гаррет Джонес потверджує, як очевидець, що в деяких областях вимерла з голоду четвертина населення. На підставі автентичних інформацій з кругів ріжних національностей СРСР, опублікував д-р Аменде, генеральний секретар Конґресу Національностей, заклик до культурного світу в справі допомогової акції для навіщених голодовою катастрофою.

Вже сьогодні стверджено, що катастрофа поступає. Совітська влада дбає про забезпечення промислових центрів і нове збіжжа відбирають селянам, пристосовуючи репресії. Голодова катастрофа внаслідок політики совєвлади дійде в найближчих місяцях до вершин і міліони людей згинуть з голоду.

Дальше мовчати годі, це значило би, що культурний світ погоджується з масовою смертю людей і бере на себе співвідповідальність. У часі, коли інші части світа знищать надмір збіжа — в СРСР гинуть люди голодовою смертю, при чому приходить до людоїдства".

В інтересі вічно важного закону людяности і любови ближнього апелює кардинал Інніцер до культурного світу, до орґанізацій, що служать ідеї гуманности, а в першу чергу до міжнароднього Червоного Хреста, щоби негайно повів зорґанізовану допомогову акцію.

В проводі такої акції у Відні стає особисто достойний кардинал Інніцер, що заповів у цьому поклику запросити вже в найближчих днях представників ріжних конфесій на нараду для створення спільного комітету допомоги.

В дні національного горя серця всіх українців повні вдячности для Достойного Кардинала, що дав почин до такого високогуманного діла.

—o—

Відгомін кривавих подій.

„Дзєннік Людови" повідомляє, що в часі кривавих подій, які розіґралися в другій половині червня ц. р. в середущій Галичині, вбито 23 селян. Список вбитих доповняє часопис назвищем Томи Платка з Ґродзіска, пов. Ланьцут, а ранених назвищем Х. Вайнґартена, постріленого кулею скорострілу з літака та Юлії Вненківної, якій куля урвала кусник носа, язика, вибила зуби й розшматувала щоку.

В останніх часах відбулися в багатьох повітах, як повідомляє „Дз. Людови", панахиди в честь убитих селян. В Ноцковій, пов. Ропчиці, де згинуло 9 осіб, населення взяло масову участь у маніфестації, не зважаючи на поліцію й панцирні авта. Подібно було в повітах тарнівськім, лімановськім і ін. Поліція списала з того приводу багато протоколів. Відбулися теж ревізії в домівках людової партії та приватних мешканнях а за видання відозви потягнуля Карпаля і Дербіха до судової відповідальности.

—o—

По широкому світі.

— Еріо звідав Дніпрельстан, витаний більшовиками оваційно, і виїхав до Ростова над Доном.

— Австрійський уряд рішив завести постійну поліційну варту в університетському будинку, щоби недопустити до нових студентських заворушень.

— Протижидівська аґітація на Мадярщині кріпшає. В Рабі були маніфестації, при чому потурбували кільканацять жидів. Із Дунаю виловили труну з написом: „Тут спочивають сини Ізраїля".

Еріо на Радянській Україні.

Крізь радянофільську призму.

Як повідомляють з Москви, б. французький премієр Еріо висловив свої враження з хотірішнього побуту на Рад. Україні в розмові з представником щоденника „Пролетарская Правда". Особливішу увагу звернув Еріо на колективну орґанізацію праці. З розмов з робітниками прийшов до висновку, що радянська влада користується великим авторитетом (?). Опісля Еріо з признанням говорив про попалування українських національних почувань. Пригадав теж, що 11 літ тому написав книжку про Радянщину, в якій заповів розвиток радянського устрою. Тепер чується щасливим, що у своїх міркуваннях не помилився (?)

Прибувши до Харкова, Еріо висловив своє вдоволення з обзорин столиці української республики. Французькі гості звідали кольонію „Дзержинський", яку замешкують молоді комунари, що рекрутуються з опущених дітей. Опісля Еріо відвідав Інститут української літератури, а окрема виставу народньої літератури та галерію образів поета і маляря Т. Шевченка. Пізним вечором французькі парляментаристи виїхали до Дніпрельстан.

Протижидівські репресії.

БЕРЛІН, 30. 8. ПАТ. Преса повідомляє з Вормсу про арештування багатьох жидів і інтернування в концентраційних таборах. Стверджено, що в останніх часах жиди заняли провокаційне становище супроти держави та її установ. В околицях Вормсу жиди побили двох умундурованих штурмовиків. Президент поліції в Дармштаті оголосив обіжник, яким остерігає жидів перед поведенням, яке може стягнути на них тільки найгірші консеквенції

—o—

Студентські справи.

СТУДІЇ У ҐРАЦУ.

Навязуючи до попереднього нашого оголошення, Виділ Українського Студ. Т-ва „Січ" у Ґрацу подає до відома всім рефлектантам на студіювання у ґрацькім університеті і високій технічній школі, що вписи тут **продовжені до 15. вересня.**

За Виділ: Степан Чубатий, студ. ...

СТУДІЇ У КРАКОВІ.

I. **Ягайлонський Університет** (Ґолембя 24). Вписи на всі Виділи від 25. IX. до 7. X., початок викладів 9. X. ц. р.

а) Виділ Медичний. Прохання вносити від 1. до ... IX. Залучити: 1) свідоцтво зрілости (оскільки нема в ньому ноти з лат. мови, долучити свідоцтво зложення іспиту з латини за 8 кл. ґімн.). Першенство мають кандидати з воєвідств: краківського, шлеського й ...кого (інші мають мінімальні шанси приняття); 2) метрику уродження, 3) свідоцтво приналежности, 4) документи, що стверджують відношення до військової служби, 5) коротке „curriculum vitae" з поданням занять, ... й місця замешкання родичів, 6) свідоцтво лікарської оглядин (Лікарська Комісія оглядає кандидатів від 4 до 30. IX., 7) квіт на зложені у квестурі Я. У. 10 зл. імматрикуляційного, 8) евент. свідоцтво студій в ... університеті в Польщі, 9) евент. свідоцтво незаможности на приписовому блянкеті, затверджене податковим урядом (в разі старань про розложення оплати на рати). Висліди приняття будуть подані між 20. і 30. IX. Оплати понад 300 зл. річно.

б) Відділ Фармацевтичний (Dyrekcja Oddziału Farmaceutycznego (Instytut Chemiczny U. J.) ul. Olszewskiego 2). Приймають кандидатів з найкращими кваліфікаціями, в першу чергу тих, що походять із Зах. Галичини. Прохання вносити від 7. до 15. IX. Залучити: 1) метрику уродження, 2) свідоцтво зрілости (оригінал або таке ...) свідоцтво доповнення лат. мови за 8 кл. ґімн., 3) свідоцтво лік. оглядин, 4) квіт на зложення 10 зл. імматрикуляційного. Висліди між 20. і 25. IX. Оплати коло 30 зл. річно.

в) Виділ Рільничий (Aleja Mickiewicza). Прохання вносити від 1. до 15. IX. Залучники, як на фармації, і додаток документу, що стверджував би відношення до військової служби. Оплата коло 300 зл. річно (в рата...) На Курси Огородничі (2 роки студій, опл. 180 зл. річно) (1 рік ст...) і на Вищі Курси Кооперативні (Spółdzielczy) ... впиcи тривають цілий вересень ц. р. ... 90 зл. річно) ... Прохання зі залучниками як на рільництві, слати до Дирекції дотичних Курсів при Вид. Рільн. Я. У. (Aleja Mickiewicza).

г) Вид. Права й Адміністрації. Зголошуватися особисто з документами, картами впису та індексом ... Кількість принятих необмежена. Залучники, як на Рільн. Виділі.

д) Вид. Фільософічний (як Вид. Права).

II. **Гірнича Академія** (Aleja Mickiewicza 30). Виділи гірничий і гутничий (металюрґічний). Обовязує конкурсовий іспит (писаний) з математики й фізики, ... зголоситься більше від устійненої норми. Треба ...

ти в Деканаті дотичного Виділу: 1) Прохання принятти на один з Виділів, 2) життєпис (як на вид. мед. Я. У.), 3) метрику урodж., 4) свідоцтво зрілости (ориґ.), 5) 2 неналіплені фотографії, підписані іменем і прізвищем на стороні фотогр., 6) евент. свідоцтво відбутих практик, 7) евент. свідоцтво студій в інших школах, 8) документ, що стверджує відношення до військ. служби, 9) евент. свідоцтво моральности (в разі перерви в студіях). Прохання складати від 1. до 15. IX. (присланих пізніще не розглядають). Особисто зголошуватися 19. і 20. IX. Обовязують вк. оглядини. Вписи 29. і 30. IX. Оплата 372 зл. річно (в 6-ти ратах) (для 1-го року).

III. **Виша Торговельна Школа** (В. С. Н.). Див. „Діло" з половини серпня.

IV. **Інститут Адміністраційно-Господарський** (Карасуйська 2). Відділи: адмін., залізничий, почтовий, торгов. Вписи почались 18. VIII. Вже йдуть виклади, одначе ще приймають. Наука тріває 2 роки. На 1. рік приймають по скінченні: 6 кл. гімн., 3-літних шкіл торг. або промисл., з курсів семинарій. Абсольвентів сер. шкіл можуть приняти на II-й рік. Школа приватна з правом публ. Оплата коло 40 зл. місячно.

V. **Державна Педагогія** (Szujskiego 2). Речинець вношення прохань минув 30-го червня.

Життя в Кракові коштує від 60 до 100 зл. місячно (не рахуючи оплати за науку).

За докладними інформаціями звертатися на адресу: В. Кобільник, Дрогобич, Стрийська 113 а, або В. Дідковський, Катовіце, Желязна 1. У вересні інформує студ. Босий Теодор у Кракові (саля ч. 39 Ягайл. Унів.).

За Виділ Української Студ. Громади у Кракові:
В. Дідковський, секретар.

НІМЕЦЬКІ ЖИДИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ УХВАЛИ СІОНІСТИЧНОГО КОНҐРЕСУ.

БЕРЛІН, 30. 8. ПАТ. Союз нац.-німецьких жидів оголосив у звязку з резолюцією сіоністичного конґресу в Празі відозву з протестом проти встрявання у внутрішні німецькі справи та проти спроб закордону робити натиск на німецькі зарядження. За теперішне трактування німецьких жидів союз робить відповідальними сіоністів. Усеж ми — сказано у відозві нац. жидів — витреваємо при нашій приналежності до німецького народу, бо маємо глибоке довіря до здорового німецького розуму і національного уряду та віримо, що небаром найдеться розвязка жидівського питання в Німеччині, що вможливить жидам, які здавна живуть у Німеччині, співпрацю над завданням нової німецької держави.

ЦЕРКВА ЗІ СВАСТИКОЮ.

БЕРЛІН, ПАТ. У Майдергаймі в Баварії на євангелицькій церкві мають вмістити свастику. Буде це, як твердить „Берл. Тґт." перша в Німеччині церква, що так злучить Христовий хрест із гітлерівським хрестом.

КОРОЛЬ БОРИС У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ, 30. 8. ПАТ. До Парижа приїхав учора вечером болгарський король Борис.

„КУПУЙТЕ ЗАРАЗ!"

ВАШИНҐТОН, 30. 8. ПАТ. Ґенерал Джансон розглядає тепер подробиці пляну закроєної на велику скалю кампанії під гаслом „Купуйте зараз!" М. ін. мають звернутися до консументів із відозвою купити товарів вартости 2 міліярдів долярів. Плян цей, як здогадуються, вимагатиме видачі доповняючих зарядженъ, серед яких найдеться інфляція, хіба що теперішні старання вчинять чудо. Функціонарі департаменту скарбу стверджують, що останні розпорядки президента Рузвельта в справі золота не є офіціяльною акцією задля зменшення містоти золота в долярі ні отворення вільного ринку. Розпорядки ті приготовляють лише для фармерів і продуцентів шлях до здобуття кращих цін за їх продукти.

ВИКРАЛИ ҐІТЛЄРІВСЬКОГО ПРОВІДНИКА.

В Інсбруці викрали гітлерівці провідника тирольських гітлерівців Фр. Гофера, що сидів у вязниці від 12. червня ц. р., себто від дня атентату на провідника Гаймвери д-ра Штайдле. Ніччю в 1. годині приїхало під вязницю авто, а в ньому двох людей в одностроях гаймвери, що як відомо, виконує поліційну службу, та один чоловік у цивільному одязі. Вартовому сказали, що привезли зі собою арештанта, якого треба віддати до арешту. Коли відчинили вязничну браму, ті що приїхали, обезсилили вартового, решту сторожі стероризували та вивели д-ра Гофера й відїхали. Між Штайнахом і Ґрінцом жандарм хотів спинити авто, колиж воно не зупинилося, став стріляти. Тоді втікачі оставили авто, а самі втекли в напрямі італійського кордону. В авті були сліди крови, що є доказом, що хтось був ранений. Влада шукає втікачів і замкнула всі переходи на італійському та баварському кордоні. Рівночасно в Тиролі арештували 70 осіб. Авто, що ним хотіли вивезти Гофера, є власністю одного багатого купця з Куфштайну.

У своїй обороні.

Отримуємо такого листа з просьбою помістити його:

„З приводу „Вільної Трибуни" (нового більшовицького органу в Празі) довелось мені писати в „Ділі" ще 29. VII. ц. р. Дня 20. VIII. „Наш Клич" також заняв своє „становище". Автор статті „З москвофільського фронту" взяв під обстріл „Вільну Трибуну" (над цим ми спинятися не будемо), її редактора Юліяна Бачинського і... мене. З Ю. Бачинським автор обійшовся зовсім чемно, бож назвати „зміновіховця" — „зміновіховцем чистої (?) води", та поспішити довести до відома ширших кол, що мовляв, Бачинський, під тук стрілу Скрипника, вирішив припинити видавання свого органу і „тим ратувати свою наскрізь промочену репутацію" — ледви чи можна назвати інакше, як... джентельменством, тим більше, що чейже сам Бачинський ще мовчить з приводу цього!

Зате мені дісталось без порівнання більше. Отже, поперше, за що? Не вільно, бачте, стверджувати, що сучасна українська інтелігентська молодь починає розуміти шкідливість ідеольоґії „Нашого Клича" і відвертається від неї — не вільно, хоч би ви мали під рукою безліч фактів, які доводять правильність цього спостереження. Далі, не вільно говорити про те, що „Вільна Трибуна" звернена виключно проти українського демократичного табору, хоч це і правда і хоча цей орґан ще не встиг „пустити барви" і заняти вороже становище до українського націоналістичного табору. Автор з „Нового Клича" промовчує, що миж саме й говорили лише про ту „барву", яку цей орґан на початках виявив. Про таємниці майбутніх забарвлень цього орґану ми не були інформовані.

Не вільно про ці всі факти писати нікому, бо це не подобається „націоналістам", але особливо не вільно цього робити мені. Чому? Бо „п. Котович ще так недавно розбивав українське студентське життя в імя тогож більшовизму, ще так недавно п. Котович, як заслужений зміновіх відїхав на Україну і там зголосився до більшовицької протиукраїнської роботи, а потім вернув з України вже як втікач (як твердить п. Котович). Вже те, що п. Котович був зміновіхом, чим недвозначно підкреслив хиткість своїх національно-державницьких переконань, наказує йому передовсім сидіти тихо і не бути надто хитромудрим. Інакше постійні протинаціональні виступи п. Котовича (при рівночасних протинаціоналістичних виступах Постишевих, Затонських та інших московських каналій) ставлять у дуже цікаве світло цілу теперішню рухливість п. Котовича".

Я навмисне навів цю довгу цитату, бо вона цілком відкриває „етичне" тло дописувача. Отже та обставина, що я перед *девятьма* літами („недавно" — це хіба лише sub specie aeternitatis) відїхав був на Україну нібито доводить „хиткість моїх національно-державницьких переконань". Моглоб це бути також доказом непохитности в бажанні замісць „розбудовувати" десь у Празі, дійсно прикласти свої скромні сили до будування української національної держави — там дома, але ми таких „компліментів" зовсім від націоналістів не вимагаємо. Жадаємо тільки від них чесної і отвертої боротьби, а не неетичних по суті і вже зовсім не „хитрих" і не „мудрих" по формі виступів та обкидувань зза плота противника болотом. Не слід воювати натяками, що це нібя лише я твердю, що я утік з України, а там, мовляв, не знати,... або, що я зголосився був на Україні до протиукраїнської роботи? Де, коли і до якої? Не залякає нас дописувач „Н. К." і тими „анальоґіями" та ставленням автора цих рядків поруч із Затонськими, тим більше, що всі свої атаки й образи переводить празький дописувач анонімово.

П. Котович.

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** ч. 286 2—3

— **Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця** Львів, Пасаж Міколяша, Тел. 87-41. Матеріяли на складі, ціни знижені. ч. 271. 2—10

— **Перші плянтації цикорії** по наших селах, законтрактовані на весні ц. р. кооперативною фабрикою цикорії „Луна" — удалися на прочуд гарно. Збір заповідається дуже добрий на велику радість наших селян-плянтаторів, котрі як перші піонїри відважилися управляти зовсім незнану їм ростину. Треба сподіватися, що небавком не буде вже ані одної української родини, котра не уживала би цикорії „Луна". Не лише задля знаменитої якости, але також, щоби дати працю і заробіток українському робітникови і селянинові. ч. 291 1—32

— **Ще одна велика прогалина** в нашому виробництві заповнюється. Знаний нашому громадянству із своїх удачних імпрез „Комітет допомоги вдовам і сиротам по священиках" — віконває — при співучасти знаменитих фахових сил перший і одинокий у Львові український маґазин і робітню мужеських і хлопячих одягів та шкільних одностроїв. Маґазин під фірмою **ТЕ-КА** — у фронтовому льокалі при вулиці **Трибунальській ч. 1.** буде відчинений на днях. ч. 292 1—1

— **Театр Тобілевича у Львові.** В пятницю, 1. вересня відограє дружина театру ім. Тобілевича в салі театру „Ріжнородностей" (Народній Дім) песу „Батурин", історичні картини у 5 відслонах на основі повісти Б. Лепкого в сценічній перерібці Л. Лісевича. В головних ролях виступлять Кривіцька, Блавацький, Бенцаль, Паздрій, Боровик і Королик. Постановка В. Блавацького, декорації Л. Боровика. Песа „Батурин" була ґрана з великим успіхом по наших містах (Станиславів, Коломия), тому викликує теж серед львівського громадянства велике заінтересування.

— **Засідання секцій Н. Т. Ш.** Заповіджене спільне засідання всіх трьох секцій НТШ. відбудеться в суботу 2. IX. **в год. 18,30,** а не, як було хибно подано, в год. 16,30.

— **Практичні Господарські Курси „Сільського Господаря" в Янчині.** Через незалежні від Управи Курсів обставини відкликується Кооперативний Курс, що мав відбутися у вересні ц. р. а за те від 1. вересня до 31. жовтня ц. р. (2. місяці) буде відбуватися **Годівельно-Ветеринарний Курс,** на якому викладатимуть ріжні предмети сільсько-господарської ветеринарії та годівлі сільсько-господарських тварин, при чому будуть звертати спеціяльну увагу на такі ділянки: 1) Плекання худоби та контроля молочности. 2) Плекання безріг на бекони та сало. 3) Плекання несливих курей. 4) Плекання дрібних господарських тварин. Зголошення кандидатів на цей курс приймає Управа Курсів тільки письменно на адресу: Янчин, почта в місці. Кооперативні молочарні повинні скористати з нагоди, що можуть вишколити для себе **контрольорів молочности** та вислати на цей курс бодай по одному курсантови. Звертаємо увагу Окружних Кооперативних Осередків, що покінчення цього курсу дає можливість кандидатам занятися розводженням беконового матеріялу та розводженням несливих курей. Умовини приняття на курс подає на запит Управа Курсу. При запитах долучувати почтову марку на відповідь.

— **Ревізія.** Дня 29. 8. рано перевела поліція ревізію у Дори Коцюбівни і Василя Коцюби у Львові. Шукали за зброєю. Нічого не найшли.

— **Арештованих біля Надвірної** 12 молодих українців держать у станиславівській вязниці де слідство проти них веде суддя Трембалович. Одночасно з прокураторським слідством веде поліційна влада під проводом комісаря Сухенка і його заступника ком. Діца доходження в ріжних місцевостях станиславівського воєвідства, де деякі з арештованих перебували в останньому часі.

— **Кооперативи в Польщі.** Згідно з даними Головного Статистичного Уряду за останні чотири роки число кооператив у Польщі зросло на 18.2 прц. (з 10.116 на 11.962), одначе в останньому році зріст цей виносив лише 0.6 прц. (із 11.896 на 11.962). Польські кооперативи зросли щодо числа на 9.9 прц. (із 6.167 на 6.777), жидівські на 38.5 прц. (із 670 до 928), **українські на 35.5 прц. (із 2.487 до 3.369)** і німецькі на 7.4 прц. (із 792 до 888). В останньому році число польських кооп. зменшилося на 0,9 проц. із 6.837 до 6.777), жидівських на 1,2 проц. (із 939 до 928), **число українських зросло** на 2.6 проц. (із 3.283 до 3.369), німецьких на 6,1 проц. (із 837 до 888). Польські часописи зазначують як характеристичне, що скількість українських кооператив зростає, хоч вони не мають запомог, а вдержуються лише завдяки піддержці української суспільности.

— **Случ виляла.** З причини великих дощів виступила з берегів ріка Случ і залляла величезні простори піль та сіножатей костопільського й сарненського повіту. Комісія оцінює шкоди наслідком повені на міліон зол.

— **Після душогубства в Мостиськах.** У звязку з убивством торгівки збіжем Шляфової та її дочки Брайндлі в Мостиськах поліція арештувала на похороні вбитих 40-літнього жонатого муляря Тадея Зиха. На його одежі та черевиках найшли сліди крови. Одежу його відіслано до Кракова для експертизи. Тому, що лікарі взяли до експертизи лише кров засохлу на волоссі вбитих, прокуратура приказала ексгумувати тіла вбитих. Взяли з трупів кров до двох скляних рурок і відіслали до Кракова. В Перемишлі арештували двох підозрілих в мостиському вбивстві, вони хотіли продати на стації два ровери. Арештували теж кілька парубків, що доставляли збіже Шляфовій. У Мостиськах було відомо, що Брандля Шляф мала вийти замуж за купця з Перемишля та що в мешканні находилося її віно в сумі 1.000 долярів. Вбита мала поломану руку й вибиті золоті зуби, що свідчать, що ставила напасникові завзятий опір.

— **За богохульство.** Рудольф Сметанюк 40-літній торговець у Товмачі на ярмарку насміхався з релігії. Станиславівський суд засудив Сметанюка на рік вязниці.

— **За шпигунство.** Наглий суд у Вильні засудив 21-літнього Юлія Сукеля на смерть за шпигунство. Оборона відкликалася до ласки президента держави.

— **Румунський рекорд.** В Букарешті мало відбутися 25. ц. м. віче румунських безробітних учителів. Однак уряд заборонив те віче. Число іспитованих учителів народних шкіл, для яких нема посад, дійшло до 7.000. Тимчасом кругло 1 міліон 200 тисяч дітей у шкільному віці остаються без ніякої науки. На 18 міліонів населення таке число дітей, засуджених на вічну безграмотність мабуть рекордове в цілій Европі.

— **За зворот маєтку Габсбургів.** Як повідомляє французька преса, архикнязь Максиміліян Габсбург, брат б. цісаря Карла, поїхав до Будапешту, щоби розпочати з ріжними державами процес за зворот маєтку, який сконфіскували сукцесійні держави. Маєток представляє вартість одного міліярда франків. Він виступає іменем 50 членів родини Габсбургів.

— **Румунська Помпадур королевою?** „Дейлі Експрес" приніс із Відня сензаційну вістку, на основі якої румунський король приготовляється до женячки з мадам Люпеску, що від трьох років грає ролю мадам Помпадур на румунському дворі. Одинока перешкода, яка була досі, вже усунена, бо мадам Люпеску перейшла з жидівської віри на православіє.

— **Масакра овечої череди.** Біля залізничої стації Зебах у Турингії поспішний потяг віхав на череду овець, що переходили крізь залізничий шлях. Один пастух і 75 овець згинуло на місці.

— **Вуж, що доїть корови.** Така пригода, коли вірити американським газетам, пригодилася на фармі Фреда Віккенвейдера в Мейрсвілі (Канада). Фармер пішов до стайні й на порозі остовпів. Зараз прикликав двох людей, які також побачили тут таке: одна корова спокійно жувала при жолобі, а тимчасом великий вуж, що обмотався довкола задної ноги корови, завзято „доїв" її. Коли порядно нассався, хотів утекти до діри під жолобом, одначе Віккенвейдер убив вужа вилами.

Дописи.

ХОДОРІВ.

Сокільське спортове свято. Дня 20. серпня ц. р. відбулося в Ходорові на площі Українського Народного Дому 1. сокільське спортове свято. По збірці гнізд і гостей свято розпочалося в год. 10-тій полевою Службою Божою, а відтак в год. 11-тій відбулася спортова академія. На програму академії зложилися: привіти, декламації, циганський танок і пописові точки діточих садків з Ходорова й доокольничих сіл. Всі точки були виведені бездоганно, найліпше подобався всім циганський танок. Це відбулося при співучасти сокільських гнізд з Рогатина, Жидачева, Стрия, Добрян, Ходорова, Молодинча, Вербиці, Григорова, Чорного Острова, Ліщина, Стрілиськ Нових, Підбір'я, Фраги, Любші, Лашок Долішних, Боринич, Городища Цетнарського і Королівського, Демидова, Голдович, Руди, Дулів і Сугрова, молоді читалень „Просвіти" зі Стрілиськ Старих, Бородчиць, Новоселець, Журавн, Залесець і Лашок Горішних та діточих садків з Ходорова, Новоселець, Васючина, Отиневич і Вовчанич. Публики на святі, як на Ходорів, дуже багато. Пополудні відбулися на спортовій площі змагання легкоатлетичні, в копаному мячі і спортових грах. На ці змагання прибули також змагуни зі Львова.

РУДЕЧЧИНА.

Діточа забава. Заходом Кружка „Рідної Школи" в Рудках відбулися в цьому місяці в Рудках в салі Народнього Дому дві імпрези, а саме: 6-го серпня діточа забава і 13-го серпня концерт у честь Маркіяна Шашкевича. В програму діточої забави увійшла двоактова виставка п. н. „Свято Матери", яку відіграли місцеві діти дуже вдатно. По виставі ті самі діти, як також деякі у передшкільному віці, перебрані в чаруючий стрій метеликів, пописалися вільноручними вправами при звуках скрипки. Опісля розпочалася забава, в часі якої всім дітям зроблено принняття. Всі діти без вимінку почувалися і бавилися дуже свобідно. Забава та не тільки на наших найменших, але й на старше громадянство зробила якнайкраще враження і лишила милий спомин.

Концерт у честь Шашкевича. Друга імпреза, ювілейний концерт у честь Маркіяна Шашкевича. Перед концертом в год. $3^1/_2$ пополудні відправлено панахиду в місцевій церкві при співучасти священиків з деканату. В панахиді взяла участь маса народу та вся інтелігенція місцева і замісцева. Опісля всі зібралися в салі Народнього Дому, де в год. $5^1/_2$ почався концерт, у програму якого ввійшли продукції хору з Зашкович, Болови і Загіря та орхестра з Загіря, коротке, але річеве вступне слово, яке виголосив п. Пастернак з Загіря та гарно опрацьований і добре виголошений реферат п. Лопатчака, ст. теольогії; було теж кілька декламацій, які доповнили цілість програми. Точки хоральні й орхестральні випали знаменито, що треба цінити тимбільше, що тепер, у часі жнив, нема часу на роблення спільних проб. Загально концерт випав дуже гарно і публика, яка явилася на ньому численно, покидала салю з небуденним вдоволенням.

За мало людей до праці. Бачимо, що в повіті є люди охочі до праці, лиш, на жаль, не всі до неї беруться. А деякі заняли пасивне становище та здалека глядять на працю. Ми булиб раді, аби всі станули в один ряд і спільними силами взялися до позитивної роботи.

—o—

СПОРТ.

КРАЄВІ ПЛИВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ.

Пливацький субреферат У. С. С. повідомляє, що речинець краєвих пливацьких змагань **пересунено з дня 2. і 3. IX. на день 9. і 10. ц. м.** з причин від субреферату незалежних. Змагання відбудуться на ставі „Світез". Початок в обох днях в год. 15.30. Для змагунів призначено нагороди, уфундовані „Кооперативою Іванівських Робіт". Згідно з попереднім заповідженням змагання відбудуться в ріжнородних конкуренціях, окремо для початкуючих і заавансованих. На закінчення відбудуться першого дня скоки з трамполіни, а другого змагання у водному мячі.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С.

ЛЬВІВ: **МЕТА — ЧОРНОМОРЦІ 6:2 (3:1).**

УЖГОРОД: **С. К. „РУСЬ" — УМТЕ 1:0.**

В минулу неділю відбулися в Ужгороді рішаючі змагання між славянським мистцем Словаччини „Русь" і мадярським мистцем Словаччини „УМТЕ", від висліду яких залежало, котра з обох тих дружин буде змагатися за т. зв. аматорське мистецтво Чехословаччини з мистцями моравських і чеських жуп. Змагання ці рішила „Русь" у свою користь, перемігши „УМТЕ" 1:0. Тому наша репрезентаційна 11-ка з Ужгороду буде тепер грати вже за амат. мистецтво чсл. держави з мистцями поодиноких краєвих жуп.

ТРИЗУБ — СОКІЛ IV. 3:1 (2:1).

ЧЕРНІВЦІ: **ДОВБУШ — Ц. Ф. Р. 3:0 (1:0).**

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.
Театр нечинний з причини ферій.

Театр Ріжнородностей.

Четвер, дня 31. серпня, год. 7.30 веч. „Моя панна мама", комедія в 3 діях Вернея.

Пятниця, 1. вересня, год. 3.30 попол. **Виступ Театру ім. Тобілевича: „Мотря"**, істор. картини Лужницького і Лісевича на осн. Б. Лепкого.

Пятниця, дня 1. вересня, год. 7.30 веч. **Виступ Театру ім. Тобілевича: „Батурин"**, інсценізація Лісевича на основі Б. Лепкого.

ЦИРК СТАНЕВСЬКИХ: (площа Цема) щодня вистава в год. 8.30, в суботу та в неділю дві вистави: в 4 год. пополудні та в 8.30 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „Король пястука" (Гарі Піль).
АПОЛЬО: „14-го липня".
АТЛЯНТИК: „Позвольте нам жити!".
КАСІНО: „Остання цариця".
КОПЕРНИК: „Генерал Чень" і „Слім у тарапатах".
КОЛІСЕЙ: Фільм „Проба кохання", ревія „Сьогодні в пані Мелі".
МАРУСЕНЬКА: „Генерал Чень" і „Слім у тарапатах".
МІРАЖ: „Наші невинні наречені", „Фліп контра Флап".
МУЗА: „Королева скорости".
ПАЛЯС: „Вірлятко".
ПАН: „Той, що вернувся".
ПАСАЖ: Том Мікс „Мій приятель король".
СТИЛЕВЕ: „Люди в готелі"
ХИМЕРА: „Дівча гір".
УТІХА: „Серце на розпутті" та ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 31. серпня 1933.

Мор. Острава (263.8) 10.10 Легка музика. **Братислава** (279,3) 18.10 Легка музика. **Бреслав** (325) 17.00 Пісні, 17.50 Цитра, 21.10 Пісні в супр. лютні, **Мілано** (331.4) Іт. опера, **Гельсінґфорс** (368,1) 18.15 Пісні, **Рим** (441,2) 20.30 Іт. комічна опера, **Прага** (488,6) 21.00 Концерт, **Відень** (518,1) 17.20 Солісти, 19.05 „Дер Наренгоф" оп. Гелера, **Рига** (525) 20.30 Пісні, **Мінхен** (532,9) 14.20 Солісти, 18.05 Гітара, 22.00 „Австрія", **Будапешт** (550,5) 13.30 Військ. орхестра, 19.30 Опери, 22.00 Циг. музика, **Харків** (937,5) 9.00 Пісні, танці, 10.00 Сп. авдиція, 10.30 Муз. авдиція, 13.50, 18.00 Концерт, 15.00 Музика, спів, відчит, 16.20 Концерт і балачка для дітей, 19.00 квартет, хор, солісти.

Пятниця, 1. вересня 1933.

Мор. Острава (263,8) 10.10 Концерт, **Барі** (269,4) 20.45 Оп. музика, **Братислава** (279,3) 12.30 Концерт, **Бреслав** (325) 20.00 „Рієнці" оп. Вагнера, **Мілано** (331,4) 17.15 Концерт, **Ляйпціг** (389,6) 12.00, 17.10 Концерт, **Букарешт** (394,2) 19.40 „Аїда" оп. Вердія, **Білгород** (429,7) 19.00, 21.00 Спів, **Рим** (441,2) 21.45 Арії, **Прага** (488,6) 20.00 Концерт, **Відень** (518,1) 17.15 Солісти, 18.35 Симф. концерт, 20.20 „Вен дер Флідер блüт" муз. авдиція, **Рига** (525) 19.05 Делібесові твори, **Будапешт** (550,5) 12.05 Орхестра, 13.30 Циг. музика, 19.30 Спів, **Харків** (937,5) 9.00, 20.00 Концерт, 10.00 Звуковики, 13.50 Концерт для хлопців, 18.00 Комедія, 19.00 Український квартет, 22.30 Німецька музика та пісні.

Львівське радіо.

Четвер, 31. серпня 1933.

7.00—7.55 Раннішня авдиція, 12.05, 12.35 Концерт, 14.55, 15.15, 15.50, 19.05, 22.40 Грамофон, 15.25 Господарський комунікат, 15.35 Збіжева біржа, 16.00 Авд.: „Долина Чорного Потока", 16.30 Камер. концерт (з грамофону), 17.00 Жіночі часописи, 17.15 Сальонова орхестра, 18.15 „Молоді літа короля Стефана", 18.35 Арії та пісні (Дольська-Серадзька), 19.40 Барвність торговиць, 20.00 Музика, спів (Юр. Чаплицький, баритон), 22.00 Танкова музика, 22.25 Спортові вістки.

Пятниця, 1. вересня 1933.

7.00—7.50 Раннішня авдиція, 12.05, 12.35, 14.55, 15.15, [illegible] Грамофон, 15.25 Господарський комунікат, 15.35 Збіжева біржа, 16. Концерт, 17.00 Серед книжок, 17.15 Легка музика, 18.15 Рільничі скрипівці, 18.35 Спів (Ант. Голембйовський), 19.05 „Заг. відомі, а так мало знані володіння з Карпат", 20.00 Симфонічний концерт (Дембіцька, сопран), 21.00 Куток краєзнавчого т-ва, 22.00 Спів (Тендлер, баритон), 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У середу, Банк Польський платив за доляра 6.15, у приватних оборотах рано платили 6.24, попол. 6.27 зол.

Золото: Доляри 9.05—9.10; Корони 37.80—38.20; Франки 36.60—36.80; Рублі 47.40—48; Дукати 83.50—83.80.

Срібло без зміни.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції — Продаж — Купно.

Бельгія 124. — 124.80, 125.11, 124.49. Данціг 173.80, 174.23, 173.37; Голяндія 360.70, 361.60, 359.60; Льондон 28.60, 28.75, 28.45; Париж 35.02, 35.11, 34.93; Прага 26.51, 26.57, 26.45; Швайцарія 172.85, 173.28, 172.42; Італія 47.20, 47.43, 46.97; Берлін 213.12.

Акції:

Банк Польський 85 — 84.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 30. серпня ц. р.: З приводу слабої тенденції ціни на масло не ставиться, молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 3,60 зол. Тенденція на масло, молоко, сметану слаба, на яйця удержана.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПРИЙМУ дві учениці або студентки на мешкання дешево, з цілим удержанням, совісна опіка. Грибекова, Пащенка 7, I. пов. 284 2—2

ВУГОЛЬ: Калитяк, Байки 14. Тел. 2[illegible] 203 [illegible]

ПРИЙМУ на мешкання панночки — фотелики. Байлова, Кадецька 12, [illegible] 289 1—[illegible]

КІМНАТА тепла, вигідна з окремим входом негайно до винайму. Піскова 6, м. 1. 29[illegible] 1—[illegible]

ГАРНА кімната з харчем до винайму для двох-трох осіб. Листопада 17, двері 1

ПРАВНИК обійме лекцію всіх кляс в провінції. Зголоситись до „Діла" Лев[illegible] 296 1—[illegible]

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.